

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

VOLUME III. — LETO III.

CLEVELAND, O., SREDA, (WEDNESDAY) NOV. 3rd, 1920.

ST. 260 (NO.)

Single Copy 3c

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c

Rep. reakcija slavi svojo zmago

DEMOKRATJE PRIZNAVAJO, DA SO PORAŽENI.

KOT JE RAZVIDNO IZ VOLILNIH POROČIL, JE HARDING ZMAGAL Z VELIKANSKO VEČINO.

Temne sile Združenih držav praznujejo danes svojo največjo zmago, kajti kot je razvidno iz poročil iz vseh delov dežele, je republikanska stranka dosegla zmago, ki je celo večja kot so jo pričakovali republikanci sami.

Ta zmaga znači trijumf najhujše reakcije kakor je bilo pač pričakovati po administraciji demokratične stranke, ki jo je v teku zadnjih štirih let tako hudo zavozila. Kakor je bilo pred štirimi leti veliko navdušenje za Wilsona in demokratično stranko, tako velika je letos mrznja in sovraštvo ljudstva napram demokratom.

Ljudje, ki so bili tako hudo razočarani nad Wilsonovo administracijo, so se instinktivno obrnili k republikanski stranki, ne toliko zato, ker verujejo, da bo to kaj pomagalo, temveč kot nekak protest. Seveda jih je bilo gotovo tudi veliko, ki so glasovali za farmersko-delavsko stranko ali pa za socijalistično, dasiravno danes še ni ničesar znanega o številu glasov, ki sta jih dobili te dve stranki.

Zmaga republikanske reakcije pa pomeni tudi začetek njenega padanja. Ljudje so izvolili republikanskega predsednika in gotovo bodo imeli republikanci tudi večino v senatu in v poslanski zbornici. Ako ne motijo vsa znamenja, bodo zmage pijani republikanci tiganjali take pustolovščine, da bo reakciji za vedno odklenalo. Ni dvoma, da bo tedaj tudi ljudstvo prišlo do spoznanja, da je bilo zopet ogoljufano, in tedaj se bo v zgodovini ameriškega naroda odprla nova stran.

Kot je razvidno iz najnovejših poročil, je Harding prodril celo v nekaterih južnih državah, kjer so bili vedno demokratje zmagovalci. Iz Tennessee se poroča, da ima Harding 18,422 glasov večine nad Coxom. V državi Louisiani je število glasov, ki so jih dobili republikanci, večje kot kdaj izza civilne vojne. Dvanajst okrajev okrog New Orleansa je dalo Hardingu 1764 glasov, Coxu pa 1502.

NEW YORK, 2. novembra. — George White, predsednik demokratičnega narodnega komiteja je poslal senatorju Warren G. Hardingu sledečo brzojavko:

"Ameriški narod vas je izvolil z velikansko večino. Moje najpristranskejšte čestitke in najboljše želje za uspešno vodstvo tega velikega naroda v tej kritični uri."

Pričakuje se, da bo Harding dobil 350 glasov elektoralnega kolegija, medtem ko je za izvolitev potrebnih le 226 glasov. Kot izgleda, ni še noben predsedniški kandidat kdaj dobil take večine kot jo je Harding.

Mesto New York, ki je normalno demokratično mesto, je dalo Hardingu najbrže kakih 750.000 glasov večine.

V Illinoisu se bo najbrže izkazalo, do bodo vsi glasovi preštet, da je republikanski kandidat dobil 700.000 glasov večine.

Ohio, dom obeh predsedniških kandidatov, je dalo Hardingu tudi okrog 400.000 glasov večine.

Marion, 2. novembra. — Senator Harding, ki bo bodoči predsednik Združenih držav, se bo, kakor se je izjavil že tekom svoje kampanje, podal na jug, da si odpohja.

Trenton, N. J., 3. nov. — Dosedanja poročila izkazujejo, da je Harding dobil 129.396 glasov, Cox 62.391, Debs 1951.

Indianapolis, 3. nov. — Iz dosedanjih poročil je razvidno, da ima Harding 96.026 glasov večine nad Coxom. Iz tega se sklepa, da bo dobil Harding 250.000 glasov večine.

New York, 3. nov. — Danes ob 3. uri zjutraj so bili glasovi razdeljeni kot sledi: Harding 1.647.711, Cox 707.203. — V governerski tekmi vodi tudi sedanji republikanski kandidat Smith.

Charleston, W. Va. 2. nov. — Dosedanji izid volitev v West Virginiji daje Hardingu 102.819 glasov, Coxu pa 74.575.

Chicago, 2. nov. — Republikanci praznujejo v Illinoisu svojo največjo zmago, in kot izgleda bo dobil v tej državi

Cox sprejema poraz dobrodušno.

Dayton, 3. nov. — Coxov list "Dayton News" je ob 10:40 sinoči v posebni izdaji z velikim napisom: "Velika republikanska zmaga. Harding je zmagal" priznal svoj poraz.

Ko je prišla vest, da je predsednik demokratičnega komiteja priznal Hardingovo zmago, se je Cox nahajal v svoji pisarni z družino.

Časnikarski poročevalci, katerim je dovolil vstop, so ga našli smejočega in s cigaro v ustih. Kazal ni nikakega čustva, kajti Cox se je zavedal svojega poraza še predno so prišla točna poročila.

HOTELI V RUSLI SO BREZ KLJUČEV.

London, 2. nov. — Ključje se smatra nepotrebnim v boljševiški Rusiji. Ako je neki korespondent, ki je pred kratkim prišel iz Rusije, v nemem hotelu vprašal teključ, mu je komisar hotela, ki je bil preje lastnik, povedal, da se pod sovjetsko vlado vrat ni treba zaklepiti. Seje ko je korespondent apeliral na boljševiškega poveljnika v dotičnem mestu, se mu je dalo razložiti dovoljenje, da ima ključ in da zapira vrata svoje sobe.

SOCIJALISTIČNA STRANKA DOBILA VELIKO GLASOV.

Chicago, 2. nov. — Otto Branstetter, tajnik socijalistične stranke je podal izjavo, v kateri pravi, da socijalistična stranka vsled ženske volilne pravice s par izjemami ni postala šibkejša, in da je iz dosedanjih poročil razvidno, da se je število socijalističnih volilcev zelo povečalo. — Natančna poročila, koliko glasov je dobil Debs, še niso na razpolago.

GLASOVANJE O MESTNIH ZADEVAH.

Kolikor se da soditi iz dosedanjih poročil, je ljudstvo glasovalo proti zidavi nove ječe. Glasovalo pa se je izdaje bon-dov za razširjenje parkov, zidavo šol in zvišanje obdavčanja na lastnino.

žavi Harding kakih 800.000 glasov večine.

Little Rock, Ark., 2. nov. — Poročila iz raznih okrajev, ki so dospela semkaj do polnoči, dajejo Coxu 11,682 glasov, Hardingu pa 4,016.

Reno, Nev. 2. novembra. — Npopolna volilna poročila v Nevadi dajejo Hardingu 18331 glasov, Coxu pa 1189.

San Francisco, 2. nov. — Dosedaj je dobil Harding v Kaliforniji 105,872 glasov, Cox pa 33,194.

Phoenix, Ariz., 3. nov. — Ob poleni danes zjutraj je imel Harding 1423 glasov, Cox pa 1221.

New Orleans, 3. nov. — Zadnja volilna poročila izkazujejo, da Harding tudi tukaj ne bo dosti zaostajal za Coxom.

Columbus, O. 2. nov. — Protisalonska liga v Ohio pravi, da je predlog glede Crabbovega prohibicijskega predloga zmagal v Ohio z 200.000 glasovi večine.

Dayton, 2. nov. — Gov. Cox še ne mara uradno priznati svojega poraza ne glede na priznanje Hardingove zmage v listu "Dayton News", katerega on lastuje.

Cincinnati, 2. nov. — Hamilton okraj je dosedaj oddal 9919 glasov za Coxa, 14,211 pa za Hardinga.

Helena, Mont., 2. nov. — Dosedaj je Harding tu dobil 3141 glasov, Cox pa 1861.

Baltimore. — Dosedanja poročila izkazujejo, da je Harding dobil 16,944 glasov, Cox pa 14,841.

Ženske so se vdeležile volitev v obilnem številu.

Dež, ki je padal včeraj zgodaj zjutraj in se je nadaljeval več ur po raznih okrajih države Ohio, ni preprečeval ženskam, da ne bi šla na volišče.

Iz vseh delov Ohio se poroča, da so prišle ženske na volišče zgodaj, da so volitve vzele zelo resno in glasovale z veliko točnostjo. Iz številnih krajev se poroča, da je ženske vzelo manj časa, da so zaznamovale glasovnice kot pa moške.

Youngstown, 2. nov. Iz poročil, ki so bila izdana danes popoldne, je razvidno, da je volilo 11.000 žensk, kar je število vseh registriranih žensk. Iz tega se vidi, da so šle ženske na volišče zelo zgodaj, kakor se jim je svetovalo.

NEMŠKA INDUSTRIJA SE OŽIVLJA VSLED NAROČIL IZ INOZEMSTVA.

Berlin, 2. nov. — Nemška industrija je v zadnjem času dobila velikansko naročila iz inozemstva. Govorec pred neko konferenco v Drazdanih, se je Herr Kraemer, upravitelj premogovne distribucije na Saksionskem, izjavil, da je tekstilna industrija sprejela naročila, znašajoča več milijonov mark, katere so bila takoj izplačana.

Poleg tega prihajajo iz Švedske naročila za več milijonov mark, in številne firme v Chemnitzu so dobile naročila za 77.000.000 mark.

V Wittendorfu, blizu Chemnitzu se je dobilo za več milijonov naročil iz Anglije, katerih je nemogoče takoj izvršiti samo vsled pomanjkanja premoga. V Falkensteinu se namerava graditi veliko tovarno, katere bo opremljena z najmodernejšo masinerijo. Kraemer je izjavil, da ker je izprevidel, da pogajanja z berlinsko vlado ne prinesejo ničesar, je stopil v direktna pogajanja s premogarji bližnjih okrajev, in da je prišel z njimi do sporazuma, glasom katerega bodo zvišali produkcijo s tem, da bodo delali več ur.

Havana, 2. nov. — V predsedniških volitvah na Kubi je zmagal dr. Alfredo Zayas, kandidat konzervativne koalicije, poražen pa je bil kandidat liberalne stranke, Jose M. Gomez.

San Juan, 2. nov. Na Porto Riki so se danes vršile prve splošne volitve, odkar je prebivalstvo dobilo pravice ameriškega državljanstva. Volilo se je enega komisarja za Washington, člane za zakonodajni in pa mestne uradnike.

KONSTANTIN SE SKRIVA.

Geneva, 2. nov. — Bivši grški kralj Konstantin in njegova soproga Zofija, se zadnje časa nič več ne prikažeta iz stanovanja v hotelu National v Lucernu, medtem ko se čisto vidi Princa Pavla. Konstantin je baje le potrt nad poročili, da mu Anglija in Francija ne bosta dovolili povratka na Grško, tudi ako bi volitve izpadle ugodno.

FRANCIJA IMENOVALA ZASTOPNIKA ZA LIGNO ZBOROVANJE.

Pariz, 2. nov. — Kabinet je danes imenoval delegate, ki bodo zastopali Francijo na zborovanju Lige narodov v Ženevi, in sicer Leona Burgeoisa, bivšega ministrskega predsednika Vivianija, in bivšega ministra za zunanje zadeve Gabrijela Hanotauxa.

Konstantin je spravil Venizelosa v zadrego.

Pariz, 2. nov. — Skrb glede situacije na Grškem postaja vedno večja. Kot dozdeva, je bivši kralj Konstantin spravil grškega ministrskega predsednika Venizelosa v veliko zadrego, ko je pregovoril svojega sina Pavla, da ne sprejme grškega trona, ako se dežela jasno ne izrazi, da ne mara njega (Konstantina).

Zato se bodo grške volitve, ki pridejo na 14. novembra, vršile na podlagi enega vprašanja, dali se namreč Konstantin povrne na tron ali ne. Tu se izraža mnenje, da bo Venizelos v zadregi, ker ne bo imel nuditi nikakega definitivnega rešima.

Bila je ta podrejenost princa Pavla željam njegovga očeta, ki je francoskemu zunanjemu ministrstvu za časa smrti kralja Aleksandra delala toliko skrbi.

Sedaj, ko se je tozadevna bojazan uresničila, se pričenjajo francoski uradni krogi vpraševati, da-li se morda Konstantin tudi ne bo v resnici posrečilo izpeljati njegov načrt. Splošno se priznava, da je gibanje za povrnitev Konstantina na grški tron precej močno.

Zelo možno je, da ako kraljeva stranka izide iz volitev zmagovita, tedaj bodo morali zavezniki diplomatje zopet razvozljati jako zamešano štrono, o kateri so mislili, da je že razvozljana, ko so izgnali Konstantina v Švico.

Dobro je, da se bo ravno takrat sešlo zborovanje Lige narodov v Genevi, kateri se bo naročilo, da se loti te zadeve brez vsakega odlašanja.

VOLITVE NA KUBI IN PORTO RIKI.

Havana, 2. nov. — V predsedniških volitvah na Kubi je zmagal dr. Alfredo Zayas, kandidat konzervativne koalicije, poražen pa je bil kandidat liberalne stranke, Jose M. Gomez.

San Juan, 2. nov. Na Porto Riki so se danes vršile prve splošne volitve, odkar je prebivalstvo dobilo pravice ameriškega državljanstva. Volilo se je enega komisarja za Washington, člane za zakonodajni in pa mestne uradnike.

KONSTANTIN SE SKRIVA.

Geneva, 2. nov. — Bivši grški kralj Konstantin in njegova soproga Zofija, se zadnje časa nič več ne prikažeta iz stanovanja v hotelu National v Lucernu, medtem ko se čisto vidi Princa Pavla. Konstantin je baje le potrt nad poročili, da mu Anglija in Francija ne bosta dovolili povratka na Grško, tudi ako bi volitve izpadle ugodno.

FRANCIJA IMENOVALA ZASTOPNIKA ZA LIGNO ZBOROVANJE.

Pariz, 2. nov. — Kabinet je danes imenoval delegate, ki bodo zastopali Francijo na zborovanju Lige narodov v Ženevi, in sicer Leona Burgeoisa, bivšega ministrskega predsednika Vivianija, in bivšega ministra za zunanje zadeve Gabrijela Hanotauxa.

DAVIS BO NAJBRŽE BODOČI GOVERNER V OHIO.

Cleveland, O., — Poročila iz 1727 precinktov dajejo v governerski tekmi bivšemu županu Davisu 40.000 glasov večine nad demokratičnim tekmeccm Donaheyjem. Davis je dosedaj dobil 200.131 glasov, Donahey pa 160.189.

Tudi v tekmi za senatorja Združenih držav zmaguje republikanski kandidat in nekdanji governer države Ohio, Willis. Dosedaj je dobil Willis 185.668 glasov, njegov tekmecc pa 134.345.

Ako ne pridejo demokratičnemu governerskemu kandidatu Donaheyju na pomoč glasovi iz farmerskih okrajev, tedaj je skoro gotovo, da bo zasedel governerski stolec nekdanji clevelandski župan Harry L. Davis, dasiravno ima demokratiški kandidat več tisoč večine v Cuyahoga okraju, v katerega spada tudi Cleveland.

Kot je položaj sedaj ne mara niti ena niti druga stran priznati poraz, dasiravno je skoro gotovo, da zmagal Davis, in da bodo izvoljeni tudi republikanski kongresniki 22. in 21. kongresnega okraja.

Poražena bosta najbrže oba dosedanja demokratična kongresmana Mooney in Babka.

JEČAR JE POBEGNIL Z LEVNO JETNICO.

Milledgeville, Ga., 2. nov. — Urad tukajšnje državne jetnišnice poroča, da sta pobegnila v soboto zvečer J. Gans, stražnik v ženskem oddelku in neka mlada kaznjena, Juanita Weaver. Kaznjena je imela služiti enoletno kazen vsled tatvine v neki prodajalni. Bila je 21 let stara in jako brhka.

POLJAKI BOMBARDIRAJO LITVINSKO MESTO.

London, 2. nov. Brojavka iz Kovna pravi, da so bombe, katere so vrgli poljski avijatiki na mesto Vilkomir, 45 milj severozahodno od Kovna, ubile veliko število oseb.

TRIJE ŽELEZNIČARJI UBITI.

Auburn, N. Y., 2. nov. — V nesreči, ki se je danes zjutraj zgodila na kolodvoru Lehigh Valley, sta bila ubita strojevodja James W. Toole in William M. Tuell ter premikač William W. Schultz.

FRANCOSKI LISTI O AMERIŠKIH VOLITVAH.

Pariz, 1. nov. — Pariško časopisje danes zelo veliko piše o predsedniških volitvah v Združenih državah in listi v splošnem so mnenja, da bo izvoljen Harding.

— Ko so trije banditje včeraj prišli v salon na 1203 St. Clair ave. in ukazali bartenderju W. Ryanu, da odpri register, je ta ubogal, ker je videl tri revolje pred nosom aprisotnosti duha ni izgubil. Odprl je register, ter pograbil revolver, ki se je nahajal v njem ter ustrelil proti banditom. Teh se je lotil strah, pa so bežali, kar se je dalo.

— Ko je Walter McNeill kazal, kaj bi napravil, če bi v sobo vdrl kak bandit, se mu je ponesreči sprožil revolver, in kroglja je resno ranila 18letno Lucijo Fann. Policija je po preiskavi oprostila McNeilla vsake krivde.

DVA UBITA V EKSPLOZIJAH.

Akron, 2. novembra. — Ko je eksplodiral parni kotel neke lokomotive Baltimore & Ohio železniške družbe je bil danes zjutraj na mestu ubit strojevodja Reisch iz Youngstowna in neki nepoznani čuvaj. Kurjač Harris, ki je tudi doma iz Youngstowna, je dobil resne opekline, toda bo najbrže okreval.

ARMENCI SO SE POGODILI.

Carigrad, 30. okt. — Armenci so se sporazumeli z boljševiško vlado, da dovolijo prehod skozi Armenijo za sovjetske čete, kakor je zahteval ultimatum, ki ga je predložil Armeniji sovjetski zastopnik.

ŠTRAJKOVNA PREDLOGA SPREJETA.

London, 30. okt. — Vladna predloga, ki je naperjena proti delavstvu za slučaj generalne stavke, je bila včeraj sprejeta. Ta predloga daje vladi za časa generalne stavke iste moči kot jih je imela tekom vojne.

DR. KAPP PRIDE V AMERIKO.

Berlin, 1. nov. Herr Kapp, ki je zaslovel po svetu preteklega marca vsled svoje ponesrečene monarhistične zarote, namerava priti v Združene države, kjer bo obdržal predavanja. Ker je Kapp rojen v Ameriki, se pričakuje, da ne bo imel neprilik na Ellis Islandu. Sedaj živi na Švedskem.

— Dva bandita sta zopet prišla v salon Steve Kovaciča, 546 E. 152nd Str., ki je bil pred kratkim oropan za \$500. Toda to pot je bil trud banditov zastoj. Bartender Denk je ob njunem klicu, da dvigne roki, hitro zbežal po stopnicah v klet ter zaloputnil vrata za seboj. Roparja sta se ustrašila in zbežala.

— Danes zvečer se vrši v S. N. Domu v Clevelandu seja okrožne organizacije J. R. Z.

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation. 6418 ST. CLAIR AVE.
SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier ..... 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.
United States ..... 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada ..... 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastula in izdaja ra
Ameriško-Jugoslovska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.
Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravljalstvo.
CLEVELAND, O., SREDA, (WEDNESDAY) NOV. 3rd, 1920.

104

MAKSIM GORKI O LJENINU.

Kolikor ljudi, toliko mnenj, pravi znana prislovica. Toda navzlic temu pripisujemo mnenjem ljudi, ki so poznani kot trezni, nepristranski sodniki več važnosti kot drugim, ki še niso pokazali takih zmožnosti. O Ljenuovem značaju se je napisalo že najrazličnejše reči. Nekateri ga predstavljajo kot tirana in krvosesa prvega reda, drugi kot od Boga poslanega odrešitelja. Tu navajamo mnenje o Ljenu kot ga je podal znameniti pisatelj Maksim Gorki v reviji "Soviet Russia":

"Moje osebne simpatije napram Vladimirju Iljiču Ljenu nimajo nobenega vpliva name, ko pišem o njem. Jaz gledam nanj kot na predmet opazovanja kot gledam na vse druge ljudi in prikazni, ki me zanimajo kot tolmači življenja moje domovine.

"On govori čudovito priprosto, v živahnem, železnem slogu in z neodoljivo logiko. Toda v njegovih besedah nisem še nikdar opazil niti neotesane demagogije ali nesmiselno blebetanje lepodonečih fraz. Njegov trajni motiv je — potreba uničenja do korenike sedanjega sistema neenakosti in sredstva v dosego istega.

"Kot se mi zdi se Ljenu sploh ne interesira za individualizirano človeštvo, temveč on misli le o strankah, masah, državah, in na tem polju poseduje dar vizije, nadahnenje genija. On poseduje ono posebno jasnost misli, ki se da doseči le potom napetega, neprestanega dela.

"Jaz sem še vedno prepričan — kot sem bil pred dvema leti — da je Ljenu Rusija samo material za eksperiment v veliki meri. Nekoč me je ta misel pod pritiskom sočustva za ruski narod razkačila. Toda sedaj, opazujoč tok dogodkov v ruski revoluciji, kako se širi in pogloblja, kako se zbuja in organizirajo sile, ki so v stanu uničiti temelj kapitalističnega reda, sem prepričan, da tudi ako je Rusiji usojeno, da služi kot predmet eksperimenta, bi bilo krivično držati odgovornim za to moža, ki si prizadeva preustvariti potencialno silo ruskih delavnih mas v kinetično, aktivno energijo.

"In kadar ga objektivno misleči ljudje obtožujejo, češ, da je kriv civilne vojne, strahovlade in drugih zločinov, tedaj pomislim na Lloyd Georgea in nesramnega cinika Clemenceaua in na socialiste, ki so glasovali za kredit, da se je moglo organizirati vse-evropsko klanje.

"Napake, — ako jih je sploh treba omeniti — niso zločini. Napake Ljenu so napake poštenega človeka,

in zgodovina ne pozna reformatorja, ki bi ne bil delal napak. Vse drugače, pa je z Lloyd Georgom, Clemenceau-em in družbo. Oni ne delajo napak, temveč so profesionalni morilci, ki obsojajo cele narode najhujšim mukam lakote in prezebanja.

"Včasih se vprašam: "Kakšno sliko si je Ljenu napravil o novem svetu?"

"Potem se razvije pred menoj lepa prikazen zemlje, velikanski biser se mi zdi, katerega je napravilo delo svobodnih ljudi. Vsi ljudje so inteligentni in vsakdo ima čut osebne odgovornosti za vse, ker je ustvaril on in kar so ustvarili drugi okrog njega.

"Vseposod so lepa mesta, podobna vrtom, polna veličastnih poslopj, vseposod sile narave, uklonjene in organizirane od duha človeka, da delajo zanj, in on sam pa je — navsezadnje — pravi gospodar elementov. Njegova fizična sila se nič več ne trati na robatem, umazanem delu, in vse njegove sile so obrnjene na preiskovanje fundamentalnih problemov življenja, proti katerim se je človeški duh stoletja zaganjal brez uspeha . . .

"Jaz ne verujem, da pripisujem Ljenu sanje, katere so mu tuje. Čim večji je mož, tem večje so njegove sanje.

"Ljenu je večji mož kot katerikoli izmed mojih sodobnikov. On je središče vsega in nad vsem pa je popolnoma prost vsake domišljavosti. Neustrašenost misli in ostro razumevanje politike, to so glavne karakteristike Ljenuovega duha, vesoljni dobrobit pa je osnovni cilj vsega njegovega življenja.

"Njegovo osebno življenje je tako, da bi se ga v dobi verskega navdušenja smatralo svetnikom. "Sv." Ljenu — katerega smatra omikani in izpiljeni vodja angleških nazadnjakov, Mr. Winston Churchill, "najgroznejšega in najkrvoločnejšega človeka"!

"Ljenu je imel pogum začeti s procesom vse-evropske socialne revolucije v deželi, kjer 85 procentov kmetov želi postati dobro pitana buržvazija, in nič drugega. Mnogi smatrajo to neustrašenost za norost.

"Toda jaz še enkrat pojem sveti, norosti pogumnih.

"Izmed teh pa je Vladimir Ljenu najbolj veličastno nor!"

IZ STARE DOMOVINE.

Naši klerikalci so monarhisti! Dne 30. t. m. je voditelj slovenske klerikalne stranke razvil na shodu v Mariboru volilni program svoje stranke. Ob tej priliki je dr. Korošec udaril tudi po onih klerikalnih pristajih, ki so republikanci. Kakor znano, se je "Slovenec" svojčas čisto ogreval za republiko. Sedaj naenkrat pa je dr. Korošec ponosno izjavil: "Jaz sem monarhist!" Pri tem se je gotovo spominjal, kako dobro mu je bilo živeti v bližini kraljevih dvorov. Edino, kar pogršamo pri tej njegovi izjavi pa je, da ni povedal, ali je za Habsburžane ali za Karadjordjeviče . . .

Radovedni smo, kaj nam bo kaj sedaj povedal "Slovenec" o republikli, sedaj, ko jo je dobil po ustih od svojega gospodarstva. Naši klerikalci so monarhisti! Dne 30. t. m. je voditelj slovenske klerikalne stranke razvil na shodu v Mariboru volilni program svoje stranke. Ob tej priliki je dr. Korošec udaril tudi po onih klerikalnih pristajih, ki so republikanci. Kakor znano, se je "Slovenec" svojčas čisto ogreval za republiko. Sedaj naenkrat pa je dr. Korošec ponosno izjavil: "Jaz sem monarhist!" Pri tem se je gotovo spominjal, kako dobro mu je bilo živeti v bližini kraljevih dvorov. Edino, kar pogršamo pri tej njegovi izjavi pa je, da ni povedal, ali je za Habsburžane ali za Karadjordjeviče . . .

Radikalci in ime naše države. Radikalci list v Mitrovici "Srbija" predlaga v nekem svojem članku, da naj se ime države izpremeni po volitvah v "Veliko Srbijo" ali v "Srbija, kraljevina SHS". Kakšne neumnosti si bomo srbski imperijalisti še izmislili!

Položaj obdonavskih držav. "Polulaire" se bavi s političnim položajem obdonavskih držav.

Bila bi krivda ententnih držav, ako bi ob Donavi nastala v kratkem kriza. List opozarja, da se v Monakovem pripravljajo vzpostavitev Wittelsbachovcev in v Budimpešti vzpostavitev Habsburžanov. Pravtako, kakor bi se mogla iz Monakovega pripravljati revanšna vojna, bi bilo tudi mogoče, da bi bila Budimpešta žarišče vojnih hujškanj proti Čehoslovaški, Jugoslaviji, Avstriji in Romuniji. Toda francoski tisk obrača svojo pozornost samo na Avstrijo zaradi ljudskega glasovanja o vprašanju priklopite, dočim je izid znan že vnaprej. Pariz naj že zdaj izjavi svoj veto. Avstrijski proletarijat pa sili strah pred madžarskim nasiljem k prikloplitvi!

Razpust Bolgarske vojske. Načrt zakona o izpostavitvi žandarmerije v Bolgarski je soobranje sprejelo v prvem branju. Po tem načrtu, odgovarjajoč klavzulam mirovne pogodbe, bo ta žandarmerija, ki bo štela 20.000 mož, vzdržavala mir in red v državi in bo nadomestila bolgarsko vojsko, ki se mora razpustiti. Za ta zakon so glasovali samo poslanci kmečke stranke, ki je danes na vladi, in socialisti. Vlada želi zadovoljiti vsem obvezam Bolgarske, katere dolguje s podpisom miru. Ostale stranke nasprotujejo izvršitvi mirovnih pogojev in zahtevajo, da sedanja vlada prepriča velike zavezniške sile o nezmognosti Bolgarske, da ugodi pretiranim obvezam.

Sorodnost buržoazije in komunistov. Komunistične "Radničke Novine" v Belgradu poročajo o razpravi zaradi kmetijskih nemirov na Hrvaškem tole: "Liberalci Wilder je v parlamentu takole izjavil: Gospodje poslanci se zgražajo nad krvi. Vprašam pa, gospoda, kateri narod je brez krvi kdaj kaj dosegel. Za temu pristavlja uredništvo "Radničkih Novin": "To je resnica. Zakaj pa se potem gospodje liberalci jezite, če mi trdimo isto?" Ničesar ni mogoče brez državljanske vojne. (Bravo, Wilder! Op. ur. "Radničkih Novin"). Ob priliki nemirov oblasti niso dovolj zaščitile državne avtoritete. Vojne oblasti so prenežno postopale proti kmetom! Za Wilderjem je govoril še neki Grišogono; govor tega idliota pa ne zasluži prostora našega lista.

— Iz vsega tega se zrcali vsa duševna sorodnost buržoazije in komunistov. Oboji hočejo človeške krvi. Mi se pri tem spominjamo — zaloške ceste . . . Dr. Korošec kupčije z jajci. — V "Taboru" z dne 5. t. m. je pristaja klerikalne stranke objavil dopis, v katerem javno sumi, da je dr. Korošec kupčeval oziroma tihotapil z jajci kar na vagono. Poziva dr. Korošca: "Gospod minister, zdaj ste primorani podati ne samo svojim pristajšem, ampak celi javnosti pojasnilo: Ste kupčevali, ozir. tihotapili tudi z jajci ali niste?"

Izgube vojaštva v Albaniji. "Republika" javlja, da je padlo v nedavnih bojih v Albaniji 250 "redova" in podčastnikov in 18 častnikov. Ranjenih in ujetih pa je bilo 532 "redova", podčastnikov, in častnikov. Stariši umorili iz ruskega ujetništva došlega sina. Ljudje pripovedujejo, da se je iz ruskega ujetništva vrnil v Marbek, oziroma tamošnjo okolico neki, že za mrtvega proglašeni vojni ujetnik. Prišel je ves zaračen in v nenavadni obleki k starišem. Ti ga niso spoznali: sam pa se tudi ni hotel izdati, da bi napravil potem starišem večje veselje. Prosil jih je samo za prenočišče, ki ga je tudi dobil. Med govorom je ujetnik namignil, da je prinesel s seboj več denarja. To je vzbudilo v očetu in materi misel, da bi se postal denarja. Da bi se mož iz izvršitve zločina napil korajže, je šel poprej še v gostilno, kjer pa je zvedel, da se je med drugimi moral vrniti iz ujetništva tudi njegov sin. S to slutnjo se je potem vrnil domov. Žena ga je sprejela z vestjo, da je med tem že sama umorila neznanega ujetnika. Mož ji je povedal, kaj je zvedel v krčmi in z grozo sta oče in mati sedaj spoznala svojega sina. V obupu se je oče še tisti večer obesil.

Grozovit zločin se je dogodil na Dolenjskem. Posestnik Ivan Nose iz Trebeže je na nečloveški način ubil svojo ženo Jožefo, s katero je živel v večnih preprih. V nedeljo zjutraj, ko sta bila sama doma je prišlo zopet do prepira in surovi mož je pretepel ženo, da je nezavestna obležala. Tako nezavestno je pa potem obesil na lesstvo v veži, da je bilo videti, kakor da se je obesila sama. Nato pa je odšel od doma. Ko se je vrnila morilčeva sestra od maše, je našla nesrečnico obešeno, mrtvo.

Pokvarjeno blago. V skladišču ministrstva prehrane v Belgradu je nekaj vagonov blaga, ki je bilo zavrženo kot preperelo in defektno. To blago vedno bolj propada in ničesar se dosedaj ni ukrenilo, da se za to blago vsaj nekaj dobi, če-

prav se je to že predlagalo. Čaka se, da blago popolnoma propade, da bo škoda še večja, namesto da bi se razdalo med reveže, kar je še porabnega. Tako poroča "Belgrajski dnevnik."

POZOR, ROJAKI V PENNSYLVANJI.

Rojake po državi Pennsilvaniji obveščamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik g. Josip Ivanečič,

ki je upravičen pobirati naročnino za "Enakopravnost", izdati polnomočno potrdila ter sprejemati druga dela, spadajoča v tiskarsko stroko. Rojakom ga najtopleje priporočamo, da mu gredo povsod na roko.

Uprava "Enakopravnost"

KUPITE DELNICE SLOV. DEL. DOMA V COLLINWOOD.

Dnevnik
Enakopravnost
je
ŽICA
ki spaja
odjemalca s trgovcem
Oglas v našem listu
dospje na vaše domovino
mesto liki telegram.

POLOM
ROMAN IZ VOJSKE L. 1870-71
EMIL ZOLA Preložil VLAD. LEVSTIK

Mar so iste muke, iste skupaj prestane bolečine buditel to bratovsko čustvo ter zmogovale nad mrtno srca? On, potomec bonapartistovske rodbine, in sanjaril o republikli nikoli drugače kakor v teoriji, in rekel bi bil skoraj, da čuti z ljubeznijo za searjevo osebo; bil je privrženec vojne, tega resničnega življenjskega pogoja narodov. In nenadoma se mu je v enem tistih njemu lastnih skokov domišljije zopet vrnila nada: zanos, ki mu je nekega večera velel zapisati se v vojake, je zopet izpregovoril v njegovih prsih, navdajaje mu srce z gotovostjo zmage.

"Se dvoma ni, gospod desetnik," je dejal veselo, "da jih premikastimo!"

Voz je drdral, drdral venomer, ter nosil svoj tovor ljudi, ki so na preplašenih postajah, mimo katerih so se vozili, v gostem tobakovem dimu in v dušehi vročini stisnjenih teles, s pijanim hrupom bruhali svoje umazane pesmi kmetom, plaho stoječim ob koldvorskih plotovih.

Dne 20. avgusta so bile čete v Parizu, na Pantinskem kolodvoru, pa so se odpeljale še tisti večer; drugi dan so dospeli v Reims, da se odondot napotijo v taborišče pri Chaluasu.

smeri proti Courcelles-u, na široki ravnini, ki se širi ob prekopu iz Aisne do Marne, je postalo njegovo zaščenje še večje, do je izvedel, da se zbira vsa vojska, kolikor je stoji okrog Chalonsa, ter prihaja bivakovat v to okolico.

In zares so se dvigali šatori od meje do meje obzorja, tja do Saint-Thierry-a in do Neuville, in celo onostran Laonske ceste, in zvečer so imeli istotam plameneti ognji naših štirih armadnih zborov. Očividno je bil zmagal načrt, utrditi se pred Parizom in tam počakati Prusov. On se je čutil zelo srečnega, da je tako. Ali ni bilo najpametnejše?

Ta dan, 21. avgusta popoldne, je porabil Maurice v to, da je hodil po taborišču za novicami. Vlada je velika svoboda; zdela se je, da je postala disciplina še ohlapnejša, ker so vojaki odhajali in prihajali po svojih volji. On se je naposled mirno vrnil v Reims, kjer je hotel dvigniti nakaznico za sto frankov, ki jo je bil prejel od sestre Henrijete.

V kavarni je slišal seržanta, kako se je hudoval nad slabim razpoloženjem osemnajstih bataljonov seinske mobilne garde, ki so jih bili pravkar poslali v Pariz nazaj; vzlásti 6. bataljon bi bil kmalu pobil svoje poveljnika. Doli v taborišču je bilo psovanje generalov na dnevnem redu, in vojaki izza Froeschwellerja niti niso več pozdravljali maršala MacMahona. Kavarna se je napolnila z glasovi, in srdit preprič je izbruhnil med dvema mirnoma meščanoma zaradi števila čet, ki so se imele zbrati pred maršalovim poveljstvom. Prvi je govoril, da jih bo tristo tisoč; to je bilo brezumno. Drugi, razumnejši, je našteval četvero zborov; 2. zbor, ki so ga v taborišču trudoma izpopolnili s pomočjo pohodnih polkov in ene divizije mornariške pehote; 1. zbor, čigar ostanki so od 14. avgusta vračali razdružen in v neredu, in iz katerega so sestavljali nove kadre, kakor je pač šlo; in naposled 5. zbor, poražen brez boja, zagrabljen in razpršen od zmešnjave, 7. zbor, ki je dospel istotako demoralizovan, zmanjšan za svojo prvo divizijo, ki jo

je deloma zopet našel v Reimsu; kvečjemu sto in dvajset tisoč mož, z všteto rezervno konjico in divizijama Bonnemain in Margueritte. Ko pa se je vmešal v preprič tudi seržant ter s srditjem preziranjem udaril po tej armadi, imenujoč jo tolpo ljudi brez vsakršne notranje vezi, čedo nedolžnih ovac, ki jo tepci vodijo v klanje, sta se meščana umaknila, vznemirjena in v strahu, da ju osmeši.

Zunaj si je Maurice hitel priskrbeti časopisov. Nabasal si je žepce z vsemi številkami, kolikor jih je mogel dobiti, ter jih čital med potjo pod visokimi drevesi krasnih izprehajališč, ki obdajajo mesto. Kje so bile torej nemške armade? Zdela se je, da so jih izgubili izpred oči. Dvoje se jih je nahajalo brez dvoma v okolici Metzja; prva, ki je pod poveljstvom generala Steinmetza stražila trdnjavo, in druga, ki je pod poveljstvom princa Fridericka Karla skušala marširati ob desnem morskem bregu navzgor, da odreže Bazaine-u pot proti Parizu.

Toda kje, v resnici, je bila tretja armada — armada pruske prestolonaslednika, tista, ki je zmagala pri Weissenbrugu in Froeschwellerju in je zasedovala 1. in 5. armadni zbor? Kje je bila, spričo vse te zmešnjave nasprotnih vesti?

Ali je taborišča še vedno v Nancy-u? Ali je prihajala pred Chalons, da so s tako naglico zapustili taborišče ter zapalili skladišča z vsemi ogromnimi zalogami opravne, furaž in vsakovrsnih potrebščin? Sicer pa se je zopet pričnela zmešnjava; najnasprotnjejša ugibanja so krožila o namenih, ki so jih podtikali generalom. Maurice, takorekó ločen od sveta, je šel na ta način izvedel o dogodkih v Parizu: vest o porazu je tresčila kakor strela med narod, ki je bil že gotov svoje zmage; na ulicah je nastalo strašno razburjenje; sledilo je sklicanje poslanske zbornice, padec liberalnega ministerstva, ki je bilo vprizorilo pibiscit; a cesar je izgubil svoj naslov vrhovnega poveljnika ter ga moral prepustiti maršalu Bazaine-u.

Ze od 16. avgusta se je mudil cesar v chalonskem taborišču, in vsi listi so govorili o velikem zborovanju dne 17. avgusta, ki so mu prisostvovali princ Napoleon in vsi generali; glede resnično sprejetih ukrepov pa niso bili v soglasju med seboj, razen dejstev, so sledila tem ukrepom; general Trochu je bil imenovan za guvernerja v Parizu, MacMahon za poveljnika chalonske armade, in vse to je pomenilo popolno iztisnjenje cesarja. Splošno je vladalo čuvstvo potrto in brezmejnje neodločnosti, neprestanega omahovanja med nasprotnimi načrti, ki so delali drug proti drugemu ter si sledili uro za uro. Venomer pa je skelelo vprašanje; kje so nemške armade? Kdo je imel prav; tisti, ki so trdili, da je Bazaine svobodno ter se umika s pomočjo severnofrancoskih trdnjav, ali tisti, ki so pravili, da je že obklopljen pod Metzom? Trdovratna vest je krožila o velikanskih bitkah, o junaskih borbah, ki so se bile baje dne 14. do 20. avgusta skozi cel teden dni, toda ta vest ni zapuščala drugega kakor strašen odmev orožja, oddaljen in izgubljen.

Maurice se je spustil na klop. Njegovo nogo so bile od trudnosti kakor razbite. Zdela se je, da mesto kroginokrog njega živi svoje vsakdanje življenje; pod krasnimi drevesi so varuške čvale svojo deco, mladi rentniki pa so s počasnimi koraki opravljali svoje vsakdanji izprehod.

Maurice je bil zopet izvlekel svoje časopise; takrat mu je padel pogled na članek, vročekrvnega lista republikanske opozicije, ki ga je prej prebral. Enim mahom se mu je razjasnilo vse.

List je potrjeval, da so na vojnem svetu, ki se je vršil dne 17. avgusta v chalonskem taborišču, sklicali umikanje armade proti Parizu, imenovanje generala Trochu-a pa je imelo edini namen, pripraviti searjevo vrnitev. Toda list je dodajal, da so se ti sklepi razpršili pred vedenjem cesarice-vladarice in novega ministerstva. Cesarici se je zdela revolucija neizogibna ako se cesar vrne v Pariz. Pripisovali so ji besede:

(Dalje prihodnji.)

**NAJLEPSI IN NAJKORISTNEJŠI
BOŽIČNI DAR**

za vašo družino v starem kraju je denar. Mi ga pošljemo hitro in varno. Vaših dragim tamkaj darujete hranilno knjižico. Mi plačamo

4% obresti od hranilnih vlog.

Ako bi vašo družino radi dobili v Ameriko, Vam preskrbimo vse potrebno. Prodajamo šifkarte za vse parobodne črte za in iz Evrope. Za vse informacije pišite na:

Nemeth State Bank

GLAVNI URAD: 10 East 22nd St.
PODRUŽNICA: 1597 Second Ave.
NEW YORK CITY, N. Y.

RAZPRODAJA BREZ VSAKEGA DOBIČKA!

Cela \$20.000 vredna zaloga vsebujoča najboljše MODNO BLAGO IN OBLAČILA se proda pod ceno.

Razprodaja se prične v četrtek dne 4. novembra 1920 ob 9. uri dopoldne.

Razprodaja se vrši pod vodstvom Mr. Lieberja in Mr. Lenson. Doslej smo vam nudili dobro blago po nizkih cenah in v tej razprodaji boste našli največje izrednosti kar se jih je še nudilo v tej okolici.

Pridite in se prepričajte. Izrednosti so preštevilne, da bi jih naštevati.

N. GOLDFARB

6924 St. Clair Ave.
NE POZABITE ČASA IN PROSTORA.

FARME NAPRODAJ!

Rojaki Slovenci in Hrvatje.

Kadar ste namenjeni kupiti farmo pridite k meni, predno greste kam drugam, kajti jaz imam za prodati mnogo malih in velikih farm na vzhodni in zapadni strani mesta Clevelanda, kjer se vam bolj dopade. Jaz sem eden izmed prvih slovenskih prodajalcev farm v Clevelandu. Prodajam farme že mnogim Slovincem in Hrvatom in prav vsi so zadovoljni s kupitjo, zakaj, jaz imam mnogoletno skušnjo glede kmetij in kupčevanja z farmami. Kdor bo kupil od mene bo gotovo zadovoljen.

Tovej rojaki, če mislite kupiti, kupite sedaj, ker sedaj na jesen ostane ves pridelek na farmi, če da pozneje kupite bo seveda farmar vse prideleke noprodal, vi pa boste morali plačati za farmo skoro ravno toliko kot če je ves pridelek na farmi. Se enkrat vas opominjam, da pridete in si kupite farmo pa se vam ne bo treba bati krize, saj sami vidite, da je farmar največji gospod danes.

Pozdrav vsem odjemalcem!

JOHN ŽULIČ

1376 MARQUETTE RD.

CLEVELAND, OHIO Telefon Rosedale 3622

GADJE GNEZDO.

Povest iz dni trpljenja in nad. Spisal Vladimir Levstik

(Nadaljevanje.)

"Nočem te umoriti, kakor sem Jožo. Rekla sem, da nimam sinov. Mari ne razumeš, ne čutiš? Hočeš, da znorim pred teboj? Naj skočim v vodo, da te rešim? Če imaš kaj usmiljenja, pusti me. Sedi tam in povej, kar imaš, pa kratko; ničesar, kar ni za tuje ljudi. — Matere ne drezaj, ni je več; od matere žive sinovi, od Kastelke umirajo."

Obup mu igra na ustnicah. Boril bi se žnjo; ali kaj zaleže pri stari beseda! Kar si vtepe v glavo, stoji na vekomaj, če sama ne izvrže. In razume jo, stokrat globlje nego ona sebe: to je ljubezen, ki je molčala od rojstva, v uri nevarnosti, pa se draml in blede; ljubezen, ki svetl videl enake.

Vse njeno delo, karkoli je mislila in čutila, še strast do zemlje je bila nemara ljubezen do njih; ljubezen, tako velika, da se sama žrtvuje! Kolne, ker blagoslovaja; podi, ker ljubi. — Le taji sina, Kastelka, in goni ga stran; to je svetelše od objema. Zamoti se, čeprav z mrtaškimi fantazijami: čez leto dni, ko se vrne mir in ž njim gada v rodno gnezdo, skopne kakor slana v solčnih žarkih!

Vendar mu je tesno: da le omeniš senco, že pade nate odkod.

Pokorno sloni za mizo in govori; vse svoje prigode pove, vse križe in klancice opiše. Vdova za pečjo ga ne vidi, ne sliši; sive oči strme kdove kam preko njega, za čelom ji kuje bogve kaj. Tonetu zastaja glas, reči se motajo v glavi; nazadnje prai trpko in zlovoljno:

"Kaj si imava povedati, če ni več moja mati?"

In vstane, zatigne si pas; — kljub vsej ljubezni ji šteje v greh.

"Prav govoriš," meni stara. "Ničesar. Ali bodi kakor doma; sem veš, na svojem si. So ba je zmerom pripravljena, za jed ukaži, kar hočeš, in daj si nositi gori. Vseeno mi je, le pri miru me pusti; kadar pojdeš, si prihrani slovo."

Tone pokima v žalostnih mislih in gre. Cesta h Galjotu je bela i suha, zdi se, da poje gredoč pod nogami; kot senca se vleče tesnoba od doma za njim.

Galjot razprostira na pragu roke:

"Pozdravljen, Kastelkin gad! Vsaj eno veselje v teh žalostnih časih!"

In Zina gleda svetlo ter mu stiska desnico, misleč na Janeza, ki je njegove krvi.

V lepo sobo ga vabita, on pa se spravi med kmete:

"Da vidim naše dobre ljudi."

Vest o njegovem prihodu je naglo zletela po vasi; gostilna se polni z gručami britimi in brkato srščimi, kakor jelsve korenike ob vodi, če jih ivje zapade; z vseh strani mu rasto naproti desnice liki okleščeni gabri.

Že teče beseda; Galjot in Zina le gledata. Tone o bojih, kmetje o stiskah; eden omeni Janeza, drugi našteva krivice, ki vpijo do neba; društva razpuščena, dobri ljudje po nedolžnem v ječi, obrekovanje in laž strahujeta deželo, poštenje se skriva ko divja zver.

"Če premisli človek, da teče naša kri kakor njihova!" škrtarodila!"

"Naj teče!" Gad trka po mijo sivi. "Mari ni vseh mati zi. "Naj se polnijo ječe, naj besne ovaduh; tem preje bo lonec krivice poln. Ljudje ravnajo kakor slepci in norci; kar se zdaj godi po svetu, ostane v svariho, očitnejše od slave in hrabrosti. Vsi vedo, kaj delajo; vest pa lahko utihne, ugasni ne more. Ko mine krvavi čas, se zruši krivica sama vase; zakon sveta je močnejši od ljudi. In

vse, kar mi odveč trpimo, bo prihranjeno potomcem, solze in rane današnjega rodu so v odkup za jutrišnje srečo."

"In vi tam zunaj," vzklikne Zina s svetlimi očmi, "vi ne trpite in ne krvavite zato, da se vrnete tlačani."

"Da, da," kima stari Jelen, "kdor to preživi, doma ne bo več trepetal, kadar se kdo zaredere nad njim po nemško. Česa se boji, kdor je to izkusil? Ti ljudje bodo železo, pa naše lastno, ne njihovo."

"Verjemite, ljudje krščanski," se oglasa Galjot, "po tem divjanju pobezne nasilje samo pred seboj; naša pravica pride, ne da bi morali prijeti za puško."

"Vest človeštva povzdigne svoj glas tako strašno in mogočno, da se nihče ne bo upal upirati. Kri milijonov ne teče zaman," potrjuje Tone resnobno.

"In vsak kraj bo ponosen na tiste, ki so zaradi pravice preganjanje trpeli," prerokuje stari. "Slavolok postavimo Janezu, kadar se vrne domov! — Z muziko mu pojdemo naproti. — Z Zinko—nevesto!" ugame Kurent in ji mežikne skozi kozarec.

"Da bi le živ ostal!" vzdihne dekle tesnobno. "Veš, Tone, kako ravnajo z njimi?"

"Gad ne pogine, pretrdo pleme smo. Še svinec nas komaj podere; mene glejte!"

Ali zdaj mislijo vsi na Jožo; Galjotov pogled je rosan, gadovo čelo je mračno. Nihče ne reče zakaj, le kozarci se vzdignejo ter zavzame v spomin.

"In Jela?" vzklikne Tone, kakor da so slišali drug drugega misel. "Kje je in kaj pravi? Hudo žaluje, sirota?"

"Tu stoji in poslušaj," se obrne Galjot. "Nisi je videl, ko je prišla."

Kdo ve zakaj oblije gada rdečica, ko ji seže v mehko roko. Jela je blede, pogled na gosta je odprl vse njene rane; beli

se dotika trdih desnic, čuti iznova, da nikjer ni bolje, kakor med njimi; s hrepenenjem misli, kako bo hodil enkrat star samec na počitnice ter poslušal vsak dan modrovanje teh sivih, razumnih glav.

(Dalje pripodaje)
KUPITE DELNICE SLOV. DEL. DOMA V COLLINWOODU.

VAŽNO ZA GOSPODINJE!

BODITE TOLIKO prijazne in poglejte vsak dan na moje razložbeno okno, kjer vidite cene raznemu mesu, in preračunajte, koliko si lahko pripravite, ako kupujete pri meni. To je posebno potrebno sedaj, ko se slabo dela. Pri meni dobite prve vrste sveže ter suho meso po nizkih cenah.

Prepričajte se!

MATH. KRIZMAN
6030 ST. CLAIR AVE.

Bolni ljudje! Pridite k meni.

Z zastarelimi, nervoznimi ali kompliciranimi boleznimi, ki potrebujejo zdravnika.

Iščite pomoč, kjer se jo mora najti. Pomoč, ki vas lahko privede na pot do zdravlja.

Natančna in pozitivna preiskava vam bo razodela vaše pravo fizično stanje in vas lahko privede na pot do zdravlja in vam lahko pripravni mnogo trpljenja in negotovosti radi operacij. Mnogoletne izkušnje najnovejšega zdravljenja, električno in zdravilsko. Vse najboljše za bolnike.

URADNE URE: Od 9. dop. do 8. zveč.

647 EUCLID AVE.
Vrata zapadno od Star gledališča

Jaz sem uspešno zdravil nove in zastarele bolezni, kot so

- Krvni neredi
- Kožne bolezni
- Jeterne nadležje
- Zelodni neredi
- Revmatizem
- Srčna bolezen
- Nervozna oslabelost.
- Nervozna neprebrava
- Črevesne bolezni
- Nervozna onemoglost.
- Bolečina v hrbtu
- Izpahki na obrazu

MOJ USPEH

Pri zdravljenju zastarelih in novih bolezni sem uspešen zato kar sem natančno preučil te bolezni. Tamo pristevši so moji uradi opravljeni in pripravami, električnimi, vibriranimi in mekaničnimi. Ne gleda se na stroške samo da se pomaga bolnikom. Ako se posvetujete z menoj takoj boste kmalu spoznali ali ste ali niste čakali dovolj dolgo, da ni za vas nikake pomoči več. Ako se vas lahko ozdravi, vas lahko naredi zdravstvo in spretnost zopet močne, zdrave in zadovoljne.

MNOGO VISEČIH ZASTARELIH BOLEZNI

ki so bile ali zanemarijene ali nepravilno zdravljene, ali se niso udale manj spretnim rokam, so mnogokrat ozdravljene pri meni. Oglasite se v mojem uradu.

Dal vam bom resnično mnenje o vašem stanju in vam povedal, kaj mi je mogoče storiti za vas. Potem je vse odvisno od vas samih, ako se hočete zdraviti.

DRUGO NADSTROPJE
REPUBLIC BLDG.

OB NEDELJAH
Od 10. dop. do 2. pop.

CLEVELAND, O.
Vrata vzhodno on Bond's trgovine

Rdeče znamke z nakupom 10c ali več.

Baileys

Naš Tujezemski oddelek je na balkonu.

Da se vdeležite sedanje razprodaje je vredno potovati po cele milje — Razprodaja traja dva dni.
V PONDELJEK IN TOREK, 8. IN 9. NOVEMBRA 1920

Presenetljiva Razprodaja SUKENJ

v Bailey's trgovini za vse ljudi.

1000 SUKENJ 50 RAZLIČNIH MOD IN KROJEV.

- Kerseys Wool Velours Silvertone
- Silvertip Boivia Novelty Weave
- Tinseltone Suedine Polo cloth
- Plushes Broadcloths

Skoro vse suknje imajo kožuhovalnaste ovratnike, SEALINE — SKUNK — OPOSSUM Druge imajo zopet velike blagnate ovratnike — vseh barv.

Vsaka suknja je poddejana s krasno svilo. Najnovejši kroji s pasovi krog in krog ali samo na polovico ali tudi brez vsakega pasu. KAKO JE MOGOČE NUDITI SUKNJE, KOT SO TE, PO \$33.00.

TU SLEDI CELA STORIJA. — Izdelovalci suknj so bili željni prodati svojo ostalo zalogo V GOTOVINI — in so dali velik popust — in mi nudimo te odlične prihranke vam.

Mi smo ravno tako zadovoljni, da nam je mogoče dati vam te suknje po teh nizkih cenah, kot ste vi, ki jih kupite.

TRGOVCI SE BODO ČUDILI

velikosti za ženske, gospodične in mlajša dekleta, moderni kroji za korjenjaške ženske.

Prav gotovo največja ponudba v mnogih letih!

RESNICNE

\$40.00 \$45.00, \$55.00, \$60.00, \$65.00 IN \$70.00 VREDNOSTI

\$33.00

Vaši sosodje bode presenečeni, ko pridete domov in jim pokažete take suknje kot so te po \$33.00. Te čudovite suknje smo dobili iz 15. različnih vodilnih izdelovalnic suknj v Ameriki, samo, da smo vprizorili to razprodajo.

ZAPOMNITE SI DNEVE — NICESAR SE NE BO DALO PREJE NA OGLED.

LOKALNE NOVICE

— Iz Ashland, Wisc. je dopel v Cleveland rojak Frank Hočevar, kjer je prodal svojo farmo. Sedaj se mudi pri svojem bratu na 1180 E. 80th St. in namerava kupiti farmo kje v bližini Clevelanda. Na poti se je iglasi tudi pri svojih prijateljih A. Kostanjevcu in Joe Zajcu v Milwaukee, katerima izraža svojo zahvalo za gostoljuben sprejem in postrežbo.

— Mrs. Mabel Kinsev, 1543 30th St. stara 27 let, se nahaja v Lakeside bolnišnici v jako resnem stanju, potem ko se je poskusila vzeti življenje z zastrupljenjem. Ona in njen mož sta se pred nedavnim ločila, toda kmalu nato sta se zopet pobotala. Sedaj pa je prišlo do novega nesporazuma, in zato si je hotela končati življenje.

— Cena mleku se je znižala za 1 cent pri kvartu, tako da se sedaj prodaja po 15c. Pint se še vedno računa 10c.

— V Clevelandu se je ustanovila organizacija delodajalcev o kateri se zatrjuje, da obsega 70 odstotkov vseh tovarov v Clevelandu, ki bo vodila boj proti organiziranemu delavstvu. Predsednik te organizacije, ki nosi ime "American Plan Association" je F. G. Chandler o Chandler Motor Co. Ti modri gospodje pravijo, da unijsko delavstvo znižuje produkcijo, in da se je proti temu treba boriti. Ti hinavci pravijo v zagovor sledeče: "Ta nova organizacija se obvezuje zagotoviti vsem delavcem iste pravice, ki jim jih garantira konstitucija Združenih držav." Ti gospodje imajo očitno prav bujno domišljijo. Iz zgornjega je razvidno, da so prepričani, da ima-

jo oni pravico dati ali vzeti delavcem pravice, ki so jamčene v ustavi. Kajti drugače bi bila njih izjava, da bodo "zagotovili delavcem pravice, ki jim jih že garantira konstitucija sama", popolnoma brez pomena. Najsmesnejše je pač to, da se kapitalisti družijo v nove organizacije za boj proti delavcem, delavcem pa prepovedujejo isto pravico. Unijski voditelji izjavljajo, da jim je bilo že dalje časa znana nakana delodajalcev, toda da nimajo strahu, da bi unijsko delavstvo izgubilo v tem boju, če bo držalo skupaj. Sedaj sta v teku dve stavki, krojaška in čistilniška. Nekaj krojačev sicer dela, toda to pa samo v onih delavnicah, ki so sprejele unijske zahteve.

— Iz Collinwooda se nam poroča: Kakih 30 učencev Slovencev je prišlo v torek ob 7. uri pred cerkveno dvorano da prisostvujejo pouku za državljanstvo, katerega vodi Mr. Tomič. Toda v dvorano niso mogli, ker ima ključ Mr. Žužek. Ko je došel Mr. Tomič, ki je nastavljen za poučevanje od mestnega naturalizacijskega urada, je prosil Mr. Žužka, da mu da ključ. Mr. Žužek pa tega ni maral storiti, rekoč, da ima on isti večer v dvorani šolo za angleščino. Mr. Tomič je dejal, da bi on rad prestavil razred za državljanstvo, toda da mu je to nemogoče, ker ima vsak večer šolo kje drugod. Mr. Žužek pa ni maral več slušati, dasiravno poučuje angleščino samo dvakrat na teden. Med učenci Mr. Tomiča je prišlo do hudega razburjenja in malo je manjkalo, da ni prišlo do pretepa. Rojaki pa napravite o tem vzornem postopanju Mr. Žužka svojo lastno sodbo.

USODA ČERNOVA.

"Naprej" piše:

Ruski emigrantski socijalistični listi poročajo o slučaju, ki se je dogodil Černovu v Moskvi ob prisotnosti angleške delegacije. — Na shodu, ki ga je bil sklical v čast angleških gostov moskovski tiskarski sindikat (na katerega ima velik vpliv socijalna demokracija), so posamezni govorniki — socijalni demokrati in socijalisti — revolucionarji ostro kritikovali sovjetski režim. Posebno velik utis so povzročila izvajanja nekoga starca z zelo dolgo sivo brado: njegova kritika, ki je bila vsestransko podprta, je bila naravnost uničujoča za sovjetski režim. Ogromna množica, ki je govoru zelo pritrjevala, je zahtevala, da govornik pove svoje pravo ime. Predsednik shoda je izjavil, da je to nemogoče, ker pripada govornik centralnemu odboru stranke socijalistov — revolucionarjev, ki je v nelegalnem položaju. Ker množica ni popustila od svoje zahteve, je govornik sam povedal, da je — Viktor Černov. Te besede so povzročile v dvorani veliko osuplost. Oddelek rdečih gardistov ki so prisostvovali shodu, se je navalil na govorniški oder; množica jim je zaprla pot in Černov, ki je takoj odtrgal svojo privezovano brado, je izginil v gneči. Oblasti so zaprle takoj njegovo ženo in tri hčerke od 17. do 10. leta. In ko se je izvedelo, da se Černov nahaja v nekem gledališču, je bilo ukazano najmlajši njegovi hčerki, da poišče svojega očeta. Deklica ni hotela tega storiti. V sled aretacije njegove družine, ki se je ponovila sedaj že drugič, je Černov naslovil eno pismo na Lenina, a eno na Kamenjeva. Najprej je protestiral proti tem zločinom, ki se niso

dogajali pod starim režimom, posebno pa proti dejstvu, da je zaprt neki človek, ki je hotel na stražnici vzeti otroke in jim dati ogrinjala, da se ogrejejo. Černov končava pismo, naslovljeno na Kamenjeva z naslednjimi besedami: "Ako se bi smelo v Rusiji, ki se nahaja pod vašo upravo, govoriti o pravicah, — bi jaz po očetovskem pravu zahteval, da mojo hčerko (govorim o najmlajši) izročite družstvu za pomoč političnih obsojencev in kaznjencev. Toda ker so v današnji Rusiji vsi razen članov vaše stranke brez vsakih pravic, t. j. v Vaši oblasti, je naravno, da segate po skrajnih sredstvih v izvrzevanju raznih načinov za sekvestiranje mladoletne dece vaših političnih nasprotnikov socijalistov: a mi moremo samo eno: da javno žigosamo vso gnusnost sličnih dogodkov, h katerim se zatekalo celo samodržstvo samo izjemoma v najmračnejših in najžalostnejših časih svoje eksistence." Toliko objavljamo samo kot kronisti.

Poleg našega imena je zaznamovano, do kdaj imate plačan list. Kadar poteče naročnina obnovite jo takoj, da vam ne ustavimo lista.

NE POZABITE!
Kadar rabite dobro britev, škarje, jermen ali kaj druge brivne ali rezilne oprave, pridite v mojo trgovino, ker jaz kot bivši brivec poznam dobro te predmete.
Vse blago pri nas kupljeno, popravljeno ali brušeno, jamčimo.

John Tomazič
670 E. 152nd St.
Collinwood.

VAŽNO ZA PEVCE IN PODPORNE ČLANE PEV. DR. "JADRAN"

Vsi člani pevskega društva "Jadran" naj se prav gotovo vdeležijo seje, ki se bo vršila 3. novembra v Jos. Kunčičevi dvorani. Dospelo so nove pesmi iz stare domovine. Ukrepati imamo tudi o naši prihodnji veselici in koncertu.

Albin Praprotnik, preš.

Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu
Frank Zakrajšek
POGREBNIK IN EMBALMER
1105 Norwood Rd.
Tel. Princeton 1735—W.
Rosedale 4893

Avtomobili za krste, proke in pogrebe in druge prilike.

ŽENITVENA PONUDBA
Slovenec, star 36 let se želi seznaniti s pošteno Slovenko, bodisi dekletom ali vdovo v starosti od 25 do 35 let v svrhu ženitve. Katera resno misli naj piše na upravo Enakopravnosti pod "Ženin", 6418 St. Clair Ave. tajnost jamčena. 265

SLUŽBO DOBI
v restavrantu dekle zmožna angleškega jezika. Dobra plača. Zglati naj se pri Frank Dežman, 1336 E. 55th St. 265

ŠE ENKRAT!
Mogoče je to zadnja sklicitev seje članstva "Fuč". Seja se vrši v četrtek dne 4. novembra ob 8 uri zvečer v Kunčičevi dvorani. Sklepalo se bo glede zabavnega večera, katerega želi klub prirediti. Želja kluba je tudi urediti blagajniške knjige in druge važne zadeve. To je zadnji opomin! Vdeležite se torej vsi. ODBOR.

MALI OGLASI

BODITE PAMETNI in kupite AR—BU MAZILU
za rane, izpahke, lišaje, opekline in kožne bolezni. To dobite v vsaki lekarni in denar nazaj, ako niste zadovoljni.
THE AR—BU LABORATORIES CO.
14017 Darley Ave., Cleveland, Ohio.

SLOVENSKO DEKLE
došlo iz starega kraja, večna nemškega in italijanskega jezika, ka želi dobiti službo pri dobrih ljudeh, najraje v restavrantu. Izučena je tudi pri kuhi in kar se tiče vseh gospodinskih opravil. Poizve se v upravnštvu Enakopravnosti. 260-62

SPREJEM V DRUŠTVO "SLOVENIJA"
je prost vstopnine v mesecih: juliju, avgustu in septembru, \$6 na teden podpore. Usmrtnina \$250.00.

Fisher's Salt Spirit Liniment
Oživljajoče, okrepujoče
Najboljše Allaround mazilo
za praske, trudne ude in boleče mišice. Neprekosljivo za drgnjenje.

NAZNA NIL O!
Članstvo, dr. Lunder Adamič št. 20 S. S. P. Z. je na zadnji redni seji sklenilo, da bo znižalo pristopnino za nove pristopne člane, za \$1.00 in to od 1. januarja 1921. Zato vabim one rojake, ki še niso pri nobenemu društvu, da pristopijo k nam. Naše društvo dobro napreduje in je na podlagi naprednega svo bodomiselnega mišljenja.
LOUIS LEVSTIK tajnik.

AKO ŽELITE
preživeti BOŽIČNE PRAZNIKE s svojci v domovini, kupite parobrodni listek sedaj za najboljši in brzi parnik

"PANNONIA"
katera
odplove 9. novembra

Dobra postrežba. Do Trsta je cena \$125 in poleg še \$5.00 vojnega davka.
Zadnja plova to leto.

JOHN ZUPANC & GEO. KAUPA
6603 St. Clair Ave.

DRUŠTVENO NAZNA NIL O.
Članstvo društva Slovan št. 3 S. D. Z. pozivljam, da se vdeležijo seje, ki se vrši v soboto, dne 6. novembra 1920 v dvorani št. 4 v S. N. Domu.
Do novega leta ne bom pobiral asesmenta na domu, ampak samo na seji — torej pridite vsi!
F. Krašovec, tajnik.
6729 St. Clair Ave.
260—62.

Joseph Zajec
15605 Waterloo Rd.
Prodajalec hiš in stavbišč in zastopnik najbolj zanesljivih družb, katere zavarujejo,
PROTI OGNJU
Telefon — Wood 228—R

LEPA PRILIKA!
Za onega, ki namerava kupiti hišo, ki je še skoraj nova, s 5. sobami, veliko kletjo, vodo, električno razsvetljavo. Hiša stoji na dveh lotih 100x150. — Prodati se mora nemudoma. — Oglasite se pri J. LUKANC, 756 E. 152nd St.

HARMONIKA NAPRODAJ
Nemška, 3 vrstna in trikrat glašena. Poizve se pri Louis Špehek, 1120 E. 67. St. 259-61

O. S. GARAGE BUILDING COMPANY.
GRADITELJI GARAZEV.
Od \$195.00 naprej.
488 East 105th. Str.
Eddy 9395 264

NOVOPOROČENCA IŠČETA
čedno stanovanje obstoječe iz dveh, treh ali štirih sob. Kdor ima kaj na razpolago naj sporoči v uradu Enakopravnosti. 262

A Vacation Trip That Satisfies
THE summertime will soon be here and with it the joys of a vacation trip. Where are you going? The Great Lakes is the mecca for particular and experienced travelers on business and pleasure trips. The D. & C. Line Steamers embody all the qualities of speed, safety and comfort, the freedom of the decks, the cool refreshing lake breezes. D. & C. a Service Guarantee. Daily Service May 1st between Detroit and Buffalo. Leave 9:00 P. M. Arrive destination 9:00 A. M. Daily Service April 1st between Detroit and Cleveland. Leave 11:00 P. M. Arrive destination 6:15 A. M. MACKINAC ISLAND Service June 14th to Sept. 14th. 3 trips per week June 14th to July 1st. July 1st to Sept. 14th, 6 trips per week. Between Detroit and Buffalo Use Your Fall Tickets. Send 2c Stamp for Illustrated pamphlet and map of Great Lakes. Address: E. G. LEWIS, G. P. A., Detroit, Mich. DETROIT & CLEVELAND NAVIGATION CO. A. A. SCHANZ, President and General Manager. J. T. McHILLAN, Vice-President.

PEVSKO DRUŠTVO "JADRAN"
zboruje vsako prvo sredo v mesecu ob 8 uri zvečer v Kunčičevi dvorani. Uradniki: A. Praprotnik, predsednik, 17005 Waterloo Road., Leo Bostjančič, tajnik, 1312 East 167th Street Mike Podboj, blagajnik, 1312 E. 167th St. Ciril Ozbič, zapisnikar. Nadzorniki: Frank Kolin, Frank Hajny, Tony Ukmar. — Pevovodja g. Ivanuš.
Pevske vaje se vršijo vsako soboto, točno ob 7:30 uri zvečer v Kunčičevi dvorani. Vstop v društvo ima vsak napreden Slovenec in Slovenka, lahko kot aktiven pevec ali kot podporen član. Se uljudno vabite za pristop.

Tel. Central 2373 R.
Gramofonske Plošče
zahtevajte novi cenik
Velika zaloga ur in zlatnine.
Wm. Sitter
5805 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, O.

C&B DAILY BETWEEN CLEVELAND & BUFFALO
3 MAGNIFICENT STEAMERS 3
The Great Ship "SEANDBEE" — "CITY OF ERIE" — "CITY OF BUFFALO"
LEVELAND — Daily, May 1st to Nov. 15th — BUFFALO
The Cleveland & Buffalo Franchis Company Cleveland, Ohio
The Great Ship "SEANDBEE" — the largest and most costly passenger steamer on inland waters of the world. Sleeping capacity, 1500 passengers.
FARE \$5.56

KONTEST ZA PRIDOBIVANJE NOVIH NAROČNIKOV.

Ameriška Jugoslovanska Tiskovna Družba, ki izdaja delavski dnevnik "ENAKOPRAVNOST" je sklenila prirediti velik kontest ali tekmo za pridobivanje novih naročnikov. Tekma bo trajala dva meseca, in sicer se prične 1. novembra 1920 ter se konča s 31. decembrom 1920. Te tekme se lahko vdeležijo vsak naročnik našega lista. Kdor pa še ni naročnik in se želi vdeležiti iste, naj obenem s prijavo pošlje naročnino za celo leto. Sklenilo se je pa tudi, da se bo vse one, ki se bodo v tekmi najbolj odlikovali poleg 25 provizije nagradilo še s posebnimi darili. Nagrad je 8 in sicer so sledeče:

1. Zlata žepna ura.
2. Zlat prstan z napisom "Enakopravnost".
3. Zlata kravatna igla.
4. Cekin za \$5.00.
5. Fountain pero.
6. Dr. Kernov angleško-slovenski slovar.
7. Poezije Ivana Zormana.
8. Roman "V močvirju velemesta".

Prvo nagrado dobi oni, ki bo nabral največ novih naročnikov, in ostala darila se bodo razdelila po sorazmernem številu pridobljenih naročnikov. Za tekmo se šteje samo nove naročnike.

Rojaki, prijavite se k tej tekmi, za katero boste ne le vrlo poplačani v obliki nagrade, temveč tudi z zavestjo da ste nekaj storili za delavsko podjetje, ki je edino te vrste med ameriški Slovenci. Agitacija za naš list ni težavna, kajti vsakdo ga pozna kot nevtralnega branitelja delavskih pravic. Torej delavci, na dan, pridobite novih naročnikov in razširite naš list v vsako slovensko delavsko hišo v Ameriki.

Prijava za kontest se konča 30. novembra 1920. Torej na delo!

20 odstot. popusta na vsem blagu v zalogi.

Vse blago v zalogi mora biti razprodano ne gledajoč na zgubo ali dobiček in to v najkrajšem času.

20 % popusta pomeni za vas 20 % čistega dobička.

V zalogi kakor vam je znano držim vso žensko in otroško spodnjo in vrhno gotovo opravo kakor: ženske in otročje sukne, cele obleke, sute, mačke in mufe, kikkje, bluže, svedre, vso najfinejšo opravo za neveste in potem za novorojenčke in še več sto drugih stvari.

Vse blago v zalogi je samo prve vrste moderno, sveže in trpežno.

Toraj pri vsakem dolarju Vašega zasluženega denarja si lahko sedaj prištedite 20 centov; n. pr. če kupite za \$60.00 različnega blaga in odračunate od istih 20 odst. ali \$12.00, toraj dobite isto sedaj pri meni za samo \$48.00.

Vaš čisti dobiček je \$12.00.

Toraj ne zamudite te prilike in kupite sedaj kar potrebujete za zimo, ker tudi po novem letu ne bodele dobili tako dobro in sveže blago po tako nizki ceni kakor dobite isto sedaj pri meni.

Za obilen obisk se Vam najtopleje priporočam,

Beno B. Leustig
6424 ST. CLAIR AVENUE